אתיא יביאה יבמה לשוק מגלן אי

ית. ב) מומה כו: ג) נו״ם

כו:, ה) [דברים כג], ו) [לעיל נד:], ו) [לעיל כב:], ה) ס"א אינו, ט) [ל"ל

אחר ד"ה מירוק], י) [וע"ש

תורה אור השלם

1. בָּנִים אֲשֶׁר יַוְלְדוּ לְהֶם דוֹר שְׁלִישִׁי יָבא לְהָם בַּקְהַל יְיָ: דברים כג ט

בְּאָחָל יְיָ: יובוים כג ט 2. לא יָבא מַמְזֵר בְּקְהַל יִיְיָ גַּם דּוֹר עֲשִׂירִי לֹא יְבֹא לוֹ בָּקְהַל יִיָּ: דברים כג ג

3. כי ישבו אחים יחדו

לו לא תהיה אשת המת

הַחוּצָה לְאִישׁ זֶר יְבָמְה יָבֵא עָלֶיהָ וּלְקָחָה לוֹ

ובו פלווי. 4. כִּי יִקַּח אִישׁ אִשְּׁה וּבְעָלָה וְהָיָה אִם לֹא

בָּהְ עֶרְוַת דְּבָר וְכָתֵב לְה תִמְצָא חַן בְּעֵינְיו כִּי מְצָא תְרָוַת דְּבָר וְכָתֵב לְה

יְשְּיְרֶיוּ תְּבֵּיוּנוּ. דברים כד א 5. וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת.

אַחתוֹ בַּת אָבִיוֹ אוֹ בַת אַמוֹ וְרָאָה אֶת עֶרְוְתָהּ אַמוֹ וְרָאָה אֶת עֶרְוְתָהּ

והיא תראה את ערותו

ָדֶּטֶד הוּא וְנְבְּרְתוּ לְעֵינֵי בְּנֵי עַמְּם עָרְוַת אֲחֹתוֹ

גלה עונו ישא:

בְּרִיתָת וְנָתֵן בְּיָדָה

דכרים כה ה

לְאִשָּׁה וְיִבְּמָה:

ושלחה מביתו:

. הינוב בחוח' אשה], ל) [ערך הרדוס],

בה א מיי׳ פ"ג מהל׳ איסורי ביאה הל׳ טו סמג לאוין קפה טור אה"ע

סי' כ: בו ב ג מיי שם פ"א הל' יא יב סמג שם טור אה"ע שם:

בו ד מיי׳ שם הלכה י וסמג שם טוש״ע אה״ע סימן כ סעיף א

תוספות ישנים א) עוד פר"ת דאחרי

שרבינו העראה כנמר ביאה מעתה ביאה נקראת אע"ג דליכא אלא העראה ור"ל התם תחלת העראה קונה או סוף העראה קונה ומסיק כל הצועל דעתו על גמר העראה וכמ"ד העניתה זו הענסת העטרה דלמ"ד זו נשיקה לא שייך בה תחלה וסוף ומקשיט הא דאמרינן (דף כ.) לעיל אלא מו האירוסיו יבא עשה וידחה ל"ח ומאי קאמר הלא [ביבתה] דעתו על גמר ביאה ממש דאי לאו הכי לא קני ליה ליבמתו דבעינן שיהא ראוי להקמת שם ומקודם שגמר ביאתו עשה בה העראה ונקראת בעולה בהכי וא"כ איכא עשה ול"ת אף [באלמנה] עם אירושן עשה דבחולה מן האירושין עשה דבחולה ולא בעולה דלאו הבא מכלל עשה עשה ולאו דאלמנה. וי"ל דלעיל ס"ל לחלמודא יר לעפיל של למנתחה מ כמ"ד העראה זו נשיקה ולא שייך בה תחלה סוף וא"כ לא הוי א) בעולה ומי כ למי של היי בפונה בסוף העראה. עוי"ל דכיון דלא הוי בעולה רק מעלמו ליכא עשה דבעולת עלמו אינה רק מדרבנן וא"ת הא אמרינן לקמן (נט.) ולו תהיה לאשה פרט לכ"ג דכיון דלא חזיא למיקם קמיה וכו' וקאמר היכי דמי אילימא יקטתו הים דור היפות כדרכה תיפוק ליה דהויא לה בעולה. ומאי קאמר הלא אחרינו דבטולה טלחו הכנו הנוניק לבעוכת עכנה לא הוי אלא מדרבנן וי"ל דה"ק תיפוק ליה דהויא בעולה וכחלולה שויוה רבנן וא"כ אין לה קנס דלא חזיא למיקס קמיה. עוד ים מתרלים דהא דאמרינו ש מתרכים דהת דחתרינן הכא דהעראה קונה מקיחה קיחה היינו לאחר קדושי כסף לחשוב העראה כחופה והא דאמרינן דעתו על והא דאמרינן דעתו על גמר ביאה היינו בלא קדושי כסף. וא״ת למה לי קרושי כטן: וחיית כמה כ קרא בקדושין ובעלה מלמד שניקנית בביאה חיפוק ליה מקיחה קיחה וי"ל אי לאו דשמעינן מקרא דבעילה גמור' קונה באשה לא הוה ידעינן מקיחה קיחה העראה. ורבינו נחנאל חירץ דלפי׳ דלעיל מכוון הדבר הזה דובעלה דמשמע ביאה גמורה מיירי בלא קדושין דכסף דמחלת קניינו בביאה בעינן ביאה גמורה ומעתה ידעינן מקיחה קיחה העראה

א) נראה דל"ל וא"כ לא מקרי

תום' חד מקמאי

לתרומה אין האשה אוכלת לחופה: אמר רבה שכבת זרע דכתב גבי שפחה לאוין בהעראה י. – י דא״כ לישתוק קרא מיניה

דור שני לא יערה ולא שייך לאקשויי מהא דאמר בסוף הנשרפין (סנהדרין פד.) דבר הבא מן הכלל אין דנין אותו בגזירה שוה דהכח ביחה דחתיח לגזירה שוה כתיבח בהדיח ולח מן הכלל חתי

כי ההיא דהתם דלא ילפינן חילול

חילול מתרומה כהן העובד באנינות דלא כתיב חילול אלא דנפיק מכלל

דכתב בכהן גדול ומן המקדש לא יצא

ולא יחלל (ויקרא כא) הא אחר שעבד

חלל: אר למאן דאמר עשה עשה. ל"ג לי" וברוב ספרים ליתח דבין לרב ובין לשמוחל חיכה לחו כדפרישיי בסוף החולך (לעיל מט: ד"ה אי כרב): אשה לבעלה מנין אתיא קיחה קיחה. פירוש דנקנית בהעראה הקשה ה"ר נסים דבפ"ק דקדושין (דף י. ושם) בעי תחלת ביאה קונה או סוף ביאה קונה למאי נפקא מינה שהערה בה וקבלה קידושין מאחר כו' ומסיק רבא דכל הבועל דעתו על גמר ביאה ולא קני בהעראה ותירן הר׳ שמעון הזקן דהא דאמר הכא דקני בהעראה היינו בשלא עשה כי אם העראה ופירש מיד ולא גמר ביאתו אבל התם איירי כשעושה כל הביאה דלא קני בהעראה כיון שדעתו על גמר ביחה וכן מוכח הלשון דקאמר התם כל הבועל דעתו על גמר ביאה ולא קאמר כל המערה וה"ר יצחק בן ה"ר מאיר פירש דכשמפרש שרונה לקנות בהעראה קני בהעראה אפי׳ אם גומר ביאתו אבל בסתם דעתו על גמר ביאה ור"ת פירש שם בע"ל ועם פירשתי א): קיחה קיחה. מימה דנפקא לן בפרק קמא דקדושין (דף ט:) דאשה נקנית בביאה מדכתיב ובעלה ותיפוק ליה מקיחה קיחה וי"ל אי לאו דכתיב ובעלה מקיחה דעריות לא הוה גמרינן עיקר ביאה כיון דקיחה דעריות לא משתעי בקנין כלל אבל לענין שתיחשב העראה כגמר ביאה ילפינן שפיר מהתם ואם תאמר ונילף מקיחה דיבמה דאיירי בקנין דכתיב ולקחה לו לאשה וי"ל דאינו מופנה לג"ש וא"ת ונילף מקיחה דחייבי לאוין דכהונה דקיחה דידהו איירי בקנין כדאמר בפרק בתרא דקידושין (דף עת.) קדש לוקה משום לא

קידושין כדאמר התם בעל לוקה משום לא יחלל ועוד י"ל דאי לאו ובעלה לא הוה גמרינן קידושי כסף מקיחה קיחה דשדה עפרון אלא הוה מוקמינן קיחה דקרא בקידושי ביאה משום דמסתבר

למגמר טפי קיחה דאשה מקיחה דאשה אבל השתא דכתיב ובעלה ע"כ גמרינן קיחה משדה עפרון קידושי כסף דליכא למימר דאינטריך קיחה להעראה דא"כ לשחוק מובעלה ונילף כולה מילחא מעריות: לאחר מיתה גמי שארו איקרי בו'. והא דפשיטא לן בפרק יש נוחלין (ב"ב דף קיד:) י דאין הבעל יורש את אשתו כשהוא בקבר וקאמר נמי התם כשם שאין האיש יורש את אשתו בקבר

איירי בקיחה דביאה אלא בסחם

יקח ודרשינן ליה נמי לג"ש וי"ל דלח

למאן דאמר לאו לאו אי למאן דאמר עשה עשה אלא יבמה ליבם מגלן אתיא יביאה ביאה אשה לבעלה מנלן אתיא יקיחה יקיחה בי אמר רבא למה לי דכתב רחמנא ישכבת זרע בשפחה חרופה ישכבת זרע באשת איש שכבת זרע בסומה דשפחה חרופה "כדאמרן " דאשת איש פרם למשמש מת הניחא למאן דאמר ¢משמש מת בעריות יפטור אלא למ"ד חייב מאי איכא למימר אלא יפרם למשמש מתה דםד"א [הואיל] לאחר מיתה נמי איקרי שארו אימא ליחייב עלה באשת איש קמ"ל דסומה למה לי לכדתניא יישכבת זרע פרמ לדבר אחר מאי דבר אחר אמר רב ששת פרט לשקינא לה שלא כדרכה א"ל רבא משכבי אשה כתיב אלא אמר רבא פרט פ לשקינא לה דרך אברים א"ל אביי פריצותא אסר רחמנא אלא אמר אביי פרט לשקינא לה בנשיקה הניחא למ"ד ייהעראה זו הכנסת עמָרה אָלֹא ַלמ״ד זו נשיקה ִמאי איכא למימר אלא לעולם לשקינא לה דרך אברים ואיצטריך סד"א בקפידא דבעל תלה רחמנא והא קא קפיד קמ"ל אמר שמואל יהעראה זו נשיקה משל לאדם שמניח אצבעו על פיו אי אפשר שלא ידחוק הבשר כי אתא רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן גמר ביאה בשפחה חרופה זו הכנסת עמרה מתיב רב ששת שכבת זרע אינו חייב אלא על ביאת המירוק מאי לאו מירוק גיד לא מירוק עמרה כי אתא רב דימי א"ר יוחנן יהעראה זו הכנסת עמרה אמרו ליה והא רבה בר בר חנה לא אמר הכי אמר להו או איהו שקראי או אנא שקרי כי אתא רבין א"ר יוחנן העראה זו הכנסת עשרה אדרבה בר בר חנה ודאי פליג אדשמואל מי לימא פליג לא מנשיקה ועד הכנסת עמרה העראה קרי לה כי אתא רב שמואל בר יהודה א"ר יוחנן העראה זו הכנסת עמרה גמר ביאה ממש

אתיא ביאה. והוי כאילו כתיב דור שלישי יערה משמע הא ביאה. מחייבי לאוין דכתיב בהוס לא יבא ממור: יצמה לשוק. בלא חליצה מנין דהעראה דידה כגמר ביאה: אי למאן דאמר לאו. דכתיב לא תהיה אשת המת (דברים כה) ילפינן העראה לחייבי לאוין: אי למאן דאמר עשה. דכתיב (שם) יבמה יבא עליה ולא אחר ולאו הבא מכלל עשה עשה והאי לא תהיה

מפיק לה לאין קידושין תופסין בה וה"ק לא יהא בה הויה לזר. ופלוגתא דרב ושמואל היא בהאשה קמא (לקמן : אלא יבמה ליבם מגלן. דקני לה בהעראה: אשה לבעלה. לענין מקדש בביאה מנלן דבהעראה מקדשה: קיחה קיחה. כי יקח איש אשה ובעלה (דברים כד) ומהכא ילפינן קידושי ביאה כתיב הכא קיחה וכתיב התם בחייבי כריתות קיחה (ויקרא כ): למה לי למיכתב שכבת זרע בחשת איש. ואל אשת עמיתך לא תתן שכבתך לזרע (ויקרא יח) והא איתרבי בה העראה מהקישא דר׳ יונה": שכבת ורע בסוטה. הנסתרה דנאסרת מספק כתיב ושכב איש אותה שכבת זרע (במדבר ה): כדאמרן. דבעינן גמר ביאה דלא תימא כי היכי דמחייב מלקות בהעראה ליחייב נמי אשם בהערחה: למשמש מת. בחבר מת בלה קישוי דחין רחוי להזריע: הניחה למ"ד. בשבועות בפרק ידיעות הטומאה: למשמש מסה. אשת איש לחחר מיתתה: סד"ח הוחיל ולחחר מיחתה. שארו דבעלה מיקרי דכתיב גבי טומאה כי אם לשארו (ויקרא כא) ואמריים שארו זו אשתו ליחייב עליה: לשקינה לה שלה כדרכה. שהיה חושדה עמו בכך וכשאמר אל תסתרי עמו ידוע לכל דלדעת כן הזהירה דלא היה חושדה עמו בביאה אחרת. לישנא אחרינא לשקינא לה שלא כדרכה אל תסתרי עמו ליבעל לו שלא כדרכה: משלבי אשה לחיב. הוקשו שניהן: דרך אברים. מיעוך דדים ודש מבחון בשחר חברים: פרילוחה קחסר רחמנה. בתמיה. כלומר פשיטה דלאו הינוי הוא דמשום פריצותא לא מיתסרא עליה: בנשיקה. אבר נושק במקום תשמיש: הניחה למ"ד. לקמן בשמעתין העראה זו הכנסת עטרה אבל נשיקה לאו העראה היא ולא

מיתסרא לבעלה בהכי שפיר קאמרת

ח (דלא מיתסרא לבעלה) דלאו קינוי

הוא: אלא למ"ד נשיקה העראה היא.

ייקרא כיז ויקרא כיז ה וְאִישׁ בִּי יִשְׁבָּב אָת אָשָׁה שַׁבְבַּת וָדְע וְהִוּא שַׁבְּחָה נְדָרֶעְכָּת לְאִישׁ וְהָבָּדָה לֹא נְבְּדְתָה אוֹ חפשה לא נתן לה בקרת תִּהְיֶה לֹא יוּמְתוּ כִּי לֹא חָפְּשָׁה: ויקרא יט כ 7. ואָל אֵשֶׁת עֲמִיתְךּ לֹא תָתֵן שְׁכָבְתְּךְּ לְטָמְאָה בָה: ויקרא יח כ

אחה . אורר איש אוחה שִׁבְבַת וֶּנְעְלֵם מֵעִינֵי אישה ונסתרה והיא ָּטְמְאָה וְעַז בּיִן, לא נִתְפָּשָׁה: במדבר ה יג משבבר ה יג נִטְמָאָה וְעֵד אֵין בָּה וְהִוּא

9. וְאֶת זְכָר לֹא תִשְׁכַּב מִשְׁכְּבֵי אִשָּׁה תּוֹעֵכְה ויקרא יח כב :הוא

מוסף רש"י

משמש מת. באכר מת כלא קושי (טנהדרין נה.. פרט לשקינא לה שלא כדרכה. אל מסתרי עמו להכעל שלא כדרכה (סוטה בו:). משכבי אשה כתיב. הוקשו שני משכנותיה לכל דברים וכיון שנאסרה עליו אמאי לא הוי קינוי שם). דרך אברים. שוכנ עמה בקירוב בשר (שם). פריצותא אסר רחמנא. מי קאסר רחמנא אשה על בעלה בהכי וכיון על ממסרה עליה בהכי פשיטה דלהו קינוי הוה (שם). בגשיקה. משיק (שם). בנשיקוז. משים השמש נאומו מקוס (שם). הניחא למ"ד העראה זו הכנסת עטרה. אנל וו זובנטון עטוזוו. מכנ נשיקה ולא כלום היא, היינו דאתי קרא למעוטי נשיקה, דלא מימא העראה היא (שם). אלא למ"ד זו נשיקה. העראה האמורה ב בתורה שהיא כגמר ביאה מקורה הערה, את שארו הערה, זו נשיקה, מאי איכא למימר. היכל מנית לימר דלתלו קרל למעוטה, הלא כגמר ביאה

היכי ממעט לה: גמר ביאה זו הכנסת עטרה. מכלל דנשיקה העראה היא כשמואל: שלבת ורע. בשפחה חרופה קאי: ש עטרה. ראש הגיד היא ואינה מן הגיד אלא בשר: מירוק. שמוריע: ודחי פליגח. דהח חמר הכנסת עטרה זו היח גמר ביחה והכח קרי לה העראה: אדשמואל. דאמר נשיקה הוי העראה: מי לימא פליג. דלשמואל הוי הכנסת עטרה גמר ביאה ולרבין נשיקה לאו כלום היא או דלמא תרוייהו בין לרבין בין לשמואל העראה נינהו ומר אמר חדא ומר אמר חדא ולא פליגי:

מכאן

מכאו להנחיל לקרוביו כך הבן לא יירש את אמו בקבר להנחיל לאחיו מן האב הא דפשיטא ליה בבעל טפי מבבן היינו מהך דרשא דהכא דאשמועינן דלאחר מיתה לא מיקרי שארו וא"ת דבפרק ד' מיתות (סנהדרין סו:) ממעט משמש מתה מקרא אחרינא דדריש התם ומתו גם שניהם פרט למעשה הורדום והיינו משמש מחה כדאמר בגבא בחרא (דף ג:) דהטמין בדובשא ינוקחא דבי חשמונאי והיה בא עליה לייחובי ילריה ואר"י דאינטריך דרשא דשמעתין למאן דדריש התם ומתו גם שניהם עד שיהו שניהם שוים והא דקאמר התם ואידך מעשה הורדום לאו כלום הוא המ"ל דנפקא ליה מקרא דהכא אלא דניחא ליה לאוקמי ההוא תנא דדריש עד שיהו שניהם שוים אפילו כמ"ד משמש מת בעריות פטור ויש ספרים דגרסי התם פרט למעשה חידודין וכן גורס בערוך? ופי׳ רש״י שם דמעשה חידודין היינו דרך אברים וקשה דהכא פשיטא ליה לאביי דדרך אברים לאו כלום הוא וי"ל דסיינו כמ"ד התם דמעשה חידודין לאו כלום הוא ואפילו למאן דמתעש התם פשיטא ליה לאביי הדרך אברים. ואם חאמר הא אפילו אתר לה אל מסתרי מקרא איכא למימר דמקרא דהתם פשיטא ליה לאביי הכא: לשק"בא לה דרך אברים. ואם חאמר הא אפילו אתר לה אל מסתרי סתם הוי קינוי ואם כן מה בכך אם הזכיר נמי דרך אברים כיון לא תמער לה נמי אל תסתרי ויש לומר דהם יפירושו שקינא לה דרך הברים וכן שלא כדרה אברים וכן שלא כדרה אברים וכן שלא כדרה אברים וכן שלא כדרה בשפחה חרופה אברים שלא על ביאת מידוק. נואה דרך אברים וכן שלא כדרה ביא ביא ביאת מידוק. נואה בחבר בר שיי אולה מחלה אברים אלא על ביאת מידוק. נואה ברחוד בר שיי אולה מחלים הואה אולה ביאה שלא ביאה ברחוד בר שיי אולה מחלים הואה ברולה ביאה ברחוד בר שיי אולה ביאה ברולה בר אפילו בלא הולאת זרע אלא שתהא ביאה הראויה להזריע כמו באשת איש דלא בעינן הולאת זרע אף על גב דכתיב בה ש"ז ולא

לדבריס היא לכל דבר חון משפחה היא לכל דבר חון משפחה היא לכל דבר חון משפחה מרופה (שם). בקפידא דבעל תלא רחמגא. דכמיב וקינא, ונעל הא חזינן ליה דקפיד, שהרי קינא לה על כך (שם) לדברים

זרע דאשת איש למ״ד משמש מת בעריות חייב פרט למשמש מתה. שכבת זרע דסוטה לאו למעקרה קינא לה שלא כדרכה דהא משכבי אשה [כתיב]. אלא פרט שקנא לה דרך אבריה ואע"ג דפריצות בעלמא איצטריך ס"ד בקפידא דבעל תלה רחמנא והא קפיד קמ"ל. ולמ"ד העראה זו הכנסת עטרה פרט לשקנא לה בנשיקה מהו:

אתא למעוטי בשפחה חרופה אלא העראה ושלא כדרכה בספ"ב דכריתות (דף יא:) ונראה דלמ"ד העראה זו הכנסת עטרה אין

ראויה להמעבר בהעראה אלא במירוק גיד שאם היתה ראויה להמעבר לא הוה מוקמי קרא למעוטי העראה אלא שלא כדרכה: